

Teh par vinarjev lahko vsakdo plača! Zato pa dobi tudi dobro čtivo, ki služi njemu in njegovi družini.

Prosimo tedaj vse naše somišljenike ter prijatelje, da se čimpreje naročijo na

„Štajerčev kmetijski koledar“.

Pošiljal se bode ali proti naprej-plačilu ali pa po poštne povzetju.

Obenem opozarjamo naše trgovce in obrtnike na važnost

inzeratov

v našem koledarju. Inzerati se prav po ceni računijo in kdor je lansko leto inzeriral, ta bode gotovo to tudi letos storil.

Vsi na delo

tedaj za naš kmetijski napredni koledar.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Šolski začetek v Ptuj. V Ptuj prične šolsko leto 1908/9 s 16. septembrom 1908. Vse novo vstopivše učence se bode vpisalo dne 15. septembra od 8. do 11. ure v dotični šolski kanciliji. Stariši teh otrok imajo doprinesiti krstni list, spričevalo o stavljnih kozah. Otroci iz tujih šolskih okrožij se vpisujejo v ponedelk, 14. sept. 1908 od 8 do 11. ure. Ako se sprejmejo, se ima plačati 12 K šolnine takoj pri blagajni mestnega urada. Dne 16. t. m. ob 8. uri se vrši v mestni cerkvi za vse otroke prva šolska maša.

Šolski začetek v Mariboru. Na mariborskih javnih ljudskih in meščanskih šolah se sprejema učence za l. 1908/09 dne 15. t. m. od 8 do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Za tuje ne v mestu domače otroke se ima plačati letno šolnino 16 kron.

Šentrupertski kaplan Anton Penič, ki je doma po njegovih svetih, resničnih besedah pred tem ne Dobrnem na Kr., pred onim iz Cirkel na Kr., pred tretjim iz Sv. Križa na Kr., pred četrtim iz Peračice na Kr., pred petim iz Kranja na Kr. in tako dalje, si smatra za svojo največjo nalogo naduč. Fr. Zupančič metati polena pod noge kjer in kakor more. S kakimi sredstvi deluje, je pokazala sodnijska obravnava v Laškem trgu dne 14. avgusta t. l. Zazelelo se je kaplana prigospodariti nadučitelju sodnijsko obsodbo, ker mu je predbacival ta pri neki priliki potencirano lažljivosti. Baje je ponudil sodnji 150 prič, ki naj bi izpričale, da on ni „potencirani lažnjivec.“ Kljub temu je dokazal nadučitelj po preteku petkratne sodnijske tožadnevne obravnave, da je kaplan Anton Penič „potencirano lagal“ ker je tajil besede, katere je govoril pred več nego 300 ljudmi na javnem shodu. Vsled tega je bil naduč. popolnoma oproščen, kaplan pa obsojen v ogromne še narasle stroške. Župnik Anton Mojžiček, kateremu je nadučitelj tudi že dvakrat javno, enkrat v pričo njega predbacival lažljivost, je bil pametnejši in volil izmed dveh rajši manjšo blamažo ter opustil tožbo radi tega. Tega moža stanejo dosti itak druge tožbe. Še ljubljanskim odvornikom pošilja kar po 80 K naenkrat. Res fine pomočnike pri vzgoji mladine ima učiteljstvo po deželi.

Cerkev in krčma. Že opetovano smo poročali o sramotnemu dejstvu, da se pečajo v slovenjgraškemu okraju gotovi duhovniki z gostilniškim obrtom. Katoliški duhovnik — kelner, to je pač preveč. Temu škandalu se je hotelo na ta način odpomoči, da se je koncesijo vzelo na ime mežnarja. V sv. Martinu pri Slovenjgradcu je zahtevalo cerkevno predstojništvo gostilniško koncesijo. Občina je bila samoumevno proti temu. Ali čudom čuda, okrajno glavarstvo je koncesijo dovolilo. Seveda gre pritožba naprej. Dotična hiša je namreč povsem neprimerna za gostilno. Spodaj v hiši je le ena soba, v kateri kraljuje mežnar z mnogoštevilno svojo družino. Pod to sobo je svinjski hlev, poleg sobe pa hlev za govedo. Gostilniška soba bi stala torej v neposredni dotiki s hlevi. Gnojnica bi prijetno dišala v kuhinjo... Sploh pa je vprašanje, ali ima cerkevno predstojništvo kot tako pravico, peljati krčmo. Ali so tisti, ki so prošnjo podpisali, sploh od ordinarijata potrjeni? Resnica je, da je n. p. cerkveni kjučar Prišnik na občinski seji

sam proti koncesiji glasoval. Cerkvena oblast, kje si??? Ali bodejo farji res po gostilnah glaž pomivali...

Novice iz Trbovelj. Piše se nam: V Trbovljah so dne 5. kimoveca t. l. orožniki zaprli upokojenega rudarja Janeza Lenarda, rojenega 1852. l. v sv. Vid pri Grobelnem. Imenovan je kriv oskrumbe in posilstva nečistosti nad 12-letno deklico, kakor tudi nečistosti zoper naravo storjeno na živalih. (kokoših), katero hudo delstvo je tudi sam orožnikom pri aretaciji ob stal. Lenard je znani pijančevanju udani človek. — Dne 6. kimoveca t. l. okrog 10 ure ponoči, je nastal prepir med delavci pri predoru ob Savi. (Savestolu) v Trbovljah in sicer: med Janezom Mugerlom, rojen 1875. l. in Italijansko pristojen, in Martinom Pepelnakom; nakar je Mugerle v svojo stanovanje v kovček po okrog 40 cm. dolgi kuhinjski nož in začel proti Polsetu mahati, nakar je Povsetu prizadjal tri težke telesne poškodbe. — Ravno v istem času vnel se je prepir ne daleč od zgoraj imenovanega pretepa, tudi med delavci predora, namreč med štirimi Hrvati, in enim Italijanom in sicer: med Ilias Koroha, Stefan Milčič, Janez Čutič in Matevž Bajan, dalje z Italianom Avguštinom Grudnom. Omenjeni štirje Hrvatje so Grudna na tla podeli, začeli po njemu hoditi, ga pretepavati, mu pri tem več reber zlomili, in ga težko telesno poškodovali, da je na mestu obležal. Ko je na to takoj prišla orožniška patrolja, našla je le poškodovance, a storilci so od obeh tepežov takoj pobegnili. Po celonočnem marljivem in vestnem iskanju orožniške patrolje, se jih je posrečilo drugo jutro vseh pet storilcev z Marijo Sever, katera je z Mugerlom skupaj živela dobiti. Konečno so orožniki tudi njo aretirali, in vsih šest c. kr. okrajnemu sodišču v Laškem trgu izročili. Poškodovana Povše in Gruden, bila sta na ukaz orožniške patrolje takoj v tukajšnjo rudarsko bolnišnico odposlana. — Ravno istega dne okrog 10. ure po noči je šel na svoje stanovanje v Bevsko pri Trbovljah, Bodimir Peter, 27. letni, samski pri predoru ob Savi (Savestolu) delavec. Kakor je sam izpovedal, da ga je med potjo srečalo šest mu nepoznatih možkih oseb, začnejo ga nekaj z besedami psovati, nakar je eden izmed nepoznatih ustrelil z samokresom proti Bodimiru, in mu iz krogle desno nogo pod kolonom popolnemu prestrelil. Poškodovanec leži v tukajšnji rudarski bolnišnici. Storilca pa tukajšnjo orožništvo brzo in marljivo skuša izslediti.

Proti g. Schütz-u v sv. Trojici lažejo in obrekujejo prvaški listi v zadnjem času prav nesramno. Mož ni ničesar zakrivil. Nasprotno, spravi je mnogo denarja med ljudi in koristil neprecenljivo celemu okraju. Ali vpogniti se ne da v jarem prvaštva. Fej lažnikom! Mi pa bomo priporočali povsodi izvrstno slatino gosp. Schütz-a!

Umrl je v Ptuj 78-letni g. F. Wessig. Bil je splošno znani, napredni in pošteni mož, ki je služil v regimentu Kinsky l. 1848 in 49 ter se bojeval pod Radetzkytom. Zemljica mu bodi lahka!

Letni in živinski sejmi na Štajerskem. (Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski; sejmi, z dvema zvezdicama (**)) pomenijo letni in živinski sejmi.) Dne 12. septembra pri Sv. Petru**, okr. Gornja Radgona; na Crkvenjaku**, okr. St. Ljart v Slov. gor. Dne 14. septembra v Globokem**, okr. Kozje; v Braslovčah**, okr. Vransko; v Vitanju*, okr. Konjica; v Šmarju pri Jelšah**, v Mezirju**, okr. Gornji grad; v Loku**, okr. Laško; v Petrovčah*, okr. Celje; v Ivnicah**, pri St. Janžu**, okr. Slovenji Gradec; v Rušah**, okr. Maribor; v Rogatecu**, pri Sv. Ani**, okr. Čmurek; v Spodnjem Dravogradu**, okr. Slovenji Gradec. Dne 15. septembra v Ormužu (svinjski sejem); v Dobrovi*, okr. Brežice; v Zdolah**, okr. Brežice; v Arvežu (sejem z drobnico), v Ljutomeru**. Dne 16. septembra na Ptuj (sejem s konji, govedi in štetinariji). Dne 17. septembra na Bregu pri Ptuj (Svinjski sejem); v Kapelah**, okr. Brežice; v Gradcu*. Dne 21. septembra pr. Sv. Juriju** okr. Celje; na Laškem**, v Framu**, okr. Maribor; v Lučah**, okr. Arvež; na Gornji Polj-

skavi*, okr. Slovenja Bistrica; v Ormužu, v Podsedri**, okr. Kozje. Dne 22. septembra v Ormužu (svinjski sejem).

Svinjski sejem v Ptuj dne 9. t. m. je bil dober. Prignalo se je 704 prašičov. Cene so bile prav izvrstne. Prihodnji mesečni živinski in svinjski sejem se vrši dne 16. septembra.

Sušal Listu „Marburger Zeitung“ se piše: Nemurnemu delu drž. posl. g. V. Malik se je posrečilo, da je pridobil od poljedelskega ministerstva večjo svoto podpore, s katero se bode napravilo sušilnico za jabolčne tropine. Te jabolčne tropine so izvrstno krmilno sredstvo ne samo za svinje, temveč tudi za govedo. Njih redilna vrednost presega ono krmilne slame in je enaka redilni vrednosti mrve. Kisle tropine seveda niso rabljive in sploh je tropine težko obdržati in konzervirati. Zato se jabolčne tropine doslej tudi še ni posebno za krmo rabilo. Ureditev in ustanovitev sušilnice za jabolčne tropine se je oddalo zadruzi za porabo sadja v Mariboru in se bodejo dela v najkrajšem času izvršila. Ne ta način se bode odpomagalo letošnjemu pomanjkanju krme vsaj deloma. V drugem oziru obstoji upanje, da se v prihodnjih časih ne bode zavrglo tisočev meterskih centov tega tako vrednega krmilnega sredstva. Polagoma se bodejo tudi kmetje, ki skrbijo cene sušilnice. Imenovani poslanec Malik je pač hvalevredno delal za po suši prizadete kmete. Ploj pa je spal...

Poštenjak. Delavec Stelzel v Št. Lju je našel na cesti ovitek z več 100 kronami. Oddal je denar takoj lastniku, ki je dal poštenjaku 30 kron odškodnine.

Požigalec. V Sv. Jakobu sl. gor. je zažgal neki neznani zločinec žitje posestnika Knaplescha. Lepe razmere! Orožnik g. Pur je lopova dobil in zaprl.

Našel je učitelj g. Čech v Ptuj v svojem vrtu pri rigolanju starodavni otroški grob.

Požar. Gorelo je v hlevih bratov Reiser v Pekarjih pri Mariboru. Mariborska požarna bramba je pod poveljstvom g. Ratkež ogenj zaдушila. Vendar pa je mnogo krme pogorelo, tako da je škode za 10.000 kron. Prišle so tudi požarne brambe iz Rodvine, Rosvajna in Pobrežja.

Iz Koroškega.

Celovski občinski svet je sklenil, da nakupi tamošnjo tramvaj za 165.000 kron.

Strela udarila je v Stokenboiu v neko smreko, po katero je bilo 6 ovac. Vse ovce so bile mrtve.

Ustrelil je 20 letni Reiter v Steinfeldu 78 letnega vžitkarja Kischen, to pa ne nalašč, temveč slučajno. Vsekakor naj se mladi ljudje ne igrajo o puškami.

Šolski začetek. Na ljudskih šolah v Celovcu se bodejo vpisovali otroci 13., 14. in 15. septembra od 9. do 12. ure dopoldne. Šolsko leto se otvori 16. septembra z božjo službo.

Najdla je g. Genovefa Edlinger v Raplahu denarnico z 2340 K. Izgubil jo je neki Reinberger. Poštena najditeljica je izročila denar oblasti.

Utonila je v Wolfsbergu 6 letna Leopoldina Frühberger. Mrliča še niso našli.

Po svetu.

Velikanska goba. V Št. Vidu pri Ljubljani so našli otroci jedilno gobo, ki je bila 19 centimetrov visoko, zgoraj pa v sredini čez 1 meter široka. Ta je pač redki slučaj.

Črnuh! V Lastebana na italijanski meji so zaprli duhovnika zaradi špijonaže in žaljenja veličanstva.

Morilec dehanta v Vipavi, neki Pangerc, je bil obsojen na vislice. Mož je pa jetičen in ni pričakovati, da bi izvršitev sodbe doživel.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znano so izdane v proslavo cesarjevega jubileja posebne poštne marke. Mi prosimo, da nam pošljete naši somišljeniki že rabljene te poštne znamke. Za veliko število teh znamk dobimo gotovo svoto denarja, ki se bode porabila v napredne šolske namene. Nabirajte torej jubilejske marke in pošljite jih uredništvu „Štajerca“.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX